

แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
Guidelines to Develop Public Mind of Students in Faculty of Education,
Kamphaeng Phet Rajabhat University

ทวนทอง เขวากีรติพงศ์*

Tuanthong Chaowakeeratiphong

สมชัย วงษ์นายะ**

Somchai Wongnaya

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร หาแนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร และประเมิน แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ชั้นปีที่ 1-4 ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 333 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการใช้แบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) จิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับสูง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านการยอมรับและปฏิบัติตามกฎกติกาทางสังคม ด้านความเอื้ออาทรและความสามัคคี ด้านความเสียสละเพื่อส่วนรวม ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น และด้านการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ตามลำดับ 2) แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรมี 12 แนวทาง สำหรับแนวทางที่สำคัญประกอบด้วย ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมตามวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน ส่งเสริมให้นักศึกษาในโปรแกรมวิชาต่างๆ ร่วมมือกับครูในสถานศึกษาให้บริการวิชาการแก่นักเรียนระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาด้วยการจัดกิจกรรมทางวิชาการต่างๆ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่ทำโดยหมู่คณะทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ส่งเสริมให้นักศึกษาเสนอหรือจัดกิจกรรมจิตสาธารณะโดยให้นักศึกษาดำเนินการเอง และจัดทำสมุดบันทึกความดีให้กับนักศึกษาโดยส่งเสริมให้นักศึกษานับถือการทำความดีเมื่อตนเองได้ทำให้กับบุคคลอื่น 3) ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่าแนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะส่วนใหญ่มีความเหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

คำสำคัญ : แนวทาง / การพัฒนาจิตสาธารณะ / นักศึกษาคณะครุศาสตร์

*อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

**อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ABSTRACT

The purposes of this research were to study public mind of students in the Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University, find guidelines to develop public mind of students in the Faculty of Education, and evaluate the guidelines. The sample consisted of 333 of first-fourth year students in the Faculty of Education of academic year 2017. The data was collected through the use of questionnaires, interview, and evaluation form and then was analyzed by using mean, standard deviation, and content analysis. The research finding were as follows: The public mind of the Faculty of Education students as a whole was at a high level. When considering each aspect, it was found that all aspects were at a high level. They were acceptance and compliance with social rules, the generosity and harmony, the sacrifices in helping others, and the realization of problems in society, respectively. There were 12 guidelines for public mind development of students in the Faculty of Education. The five significant guidelines were as follows: encouraging students to participate in activities based on the way of life, tradition and culture of the community, encouraging students of various programs collaborating with teachers in schools to provide academic services to primary or secondary students by organizing academic activities, encouraging group activities both inside and outside the university, encouraging students to organize public mind activities by themselves, and providing merit books for the students by encouraging them to record good deeds when they have made it to other people. The evaluation of guidelines for public mental development of students in Faculty of Education was found that most public mind development guidelines were appropriate, feasible and beneficial at a high and the highest level.

Keywords : Guidelines / Public Mind Development / Students in Faculty of Education

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สืบเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีต่างๆ และสังคมข่าวสารที่ผ่านทางสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาตนเอง เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ ซึ่งกระแสการเร่งพัฒนาและสภาพเศรษฐกิจที่ต้องแข่งขัน ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมทำให้เกิดการปรับตัว เพื่อการแข่งขัน มีค่านิยมทางวัตถุสูงขึ้น เกิดการเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ฉกฉวยโอกาสโดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น ขาดความรับผิดชอบ มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองมากกว่าส่วนรวม ขาดคุณธรรมจริยธรรม ขาดสมดุลทั้งทางจิตใจและวัตถุ โดยมีความโน้มเอียงไปนิยมวัตถุ มากกว่าจิตใจมากขึ้นทุกขณะ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2555, หน้า 1) สังคมจึงขาดความสงบสุข เกิดปัญหามากมาย เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาแหล่งอบายมุข และปัญหาเกี่ยวกับเยาวชน เป็นต้น มีผลการวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่า เด็กและเยาวชนเกิดการเลียนแบบและแสดงออกในค่านิยมที่ไม่เหมาะสมและไม่สร้างสรรค์ เช่น ขาดการคิดวิเคราะห์ห้อย่างมีเหตุผล ขาดความอดทน ขาดความซื่อสัตย์ นอกจากนี้พฤติกรรมที่เป็นสิ่งคาดหวังของสังคมไทย เช่น การจุนเจือ การช่วยเหลือ การเผื่อแผ่แบ่งปันประโยชน์เพื่อผู้อื่น

การมีคุณธรรม การให้อภัย จิตสำนึกของคนที่มีจิตใจเสียสละ สร้างสรรค์งานเพื่อส่วนรวม พบว่า มีการแสดงออกที่น้อยลง (โกวิทย์ พวงงาม, 2550, หน้า 3)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงควรมีการปลูกฝัง ส่งเสริมและพัฒนาจิตสาธารณะของประชาชนให้มากยิ่งขึ้นในสังคมไทย การสร้างความรู้สึกคุณธรรมจึงเป็นประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณากันอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน เพราะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำมาเป็นตัวช่วยในการกำหนดพฤติกรรมให้คนไทยได้สำนึกความเป็นไทย สำนึกต่อประเทศและสังคม แนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขได้นั้น จึงเกิดแนวคิดว่าจะต้องพัฒนาร่างกายให้แข็งแรง ควบคู่กับการพัฒนาจิตใจให้เข้มแข็ง มั่นคง ไม่หวั่นไหว พร้อมทั้งพัฒนาสมองให้มีวิชาความรู้ มีสติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามจึงจะอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้กำหนดวัตถุประสงค์รวมของการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ไว้ว่าวัตถุประสงค์หนึ่งคือ เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่มีสมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบ วินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาพและสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ตลอดจน เป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 63)

การปลูกฝังจิตสาธารณะเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างความสำนึกให้กับบุคคลต่างๆ ให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมหรือสาธารณะ เป็นการสร้างคุณธรรมจริยธรรม ให้เกิดขึ้นกับบุคคลโดยทั่วไป โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป จิตสาธารณะคือ การแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม พร้อมทั้งจะเสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความปรารถนาที่จะช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคม จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะที่สำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับจิตใจของมนุษย์ ให้หันมามองถึงประโยชน์ส่วนรวม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งร่วมมือกันพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ให้มีความสุขสงบสุข หากเยาวชนได้รับการปลูกฝังจิตสาธารณะให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม เมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่จะทำให้สามารถเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของกระแสเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม อันจะส่งผลให้สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข ตลอดจนเป็นบุคคลที่ดีของครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ปัญหาที่เกิดการเอาเปรียบเปรียบคนอื่น ปัญหาการทำลายสาธารณะสมบัติต่างๆ จะลดลง การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์พวกพ้องก็จะลดน้อยลง และจะนำมาสู่สังคมที่พัฒนาขึ้นสืบเนื่องต่อไป

จากสภาพดังกล่าวข้างต้น หากทุกฝ่ายต่างเห็นความสำคัญกับการมีจิตสาธารณะ มีการปลูกจิตสำนึกให้บุคคลหรือเยาวชนรู้จักเสียสละ ร่วมแรงร่วมใจ มีความร่วมมือในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ก็จะช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิต ช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคมโดยรวม คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรเป็นองค์กรหนึ่งที่เห็นความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ ซึ่งเห็นได้จากการกำหนดคุณลักษณะของนักศึกษาไว้ดังนี้ “อ่อนน้อม เสียสละ ซื่อสัตย์ อุตุน อุทิศตนให้กับงาน รอบรู้วิชาการ เชี่ยวชาญวิชาชีพ” ทั้งนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรและคณะครุศาสตร์ได้จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งสำนึกสาธารณะให้กับนักศึกษาอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะหาแนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ เพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
3. เพื่อประเมินแนวทางพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

กำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2560 จำนวน

1,728 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 333 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดจิตสาธารณะ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบ เป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก

ตอนที่ 2 สอบถามจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ด้านการยอมรับและปฏิบัติตามกฎกติกาทางสังคม ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ด้านความเอื้ออาทรและความสามัคคี และด้านความเสียสละเพื่อส่วนรวม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ จริงมากที่สุด จริงมาก จริงปานกลาง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด ข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะอื่นๆ

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมแบบวัดจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ด้วยตนเองบางส่วน บางส่วน

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่เรียนรายวิชาการวิจัยทางการศึกษาและจิตวิทยาสำหรับครูช่วยรวบรวม จากแบบวัดจิตสาธารณะที่แจกไปจำนวน 333 ฉบับ ได้รับกลับคืนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบวัดจิตสาธารณะ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลจิตสาธารณะของนักศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยมีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีจิตสาธารณะในระดับสูงมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีจิตสาธารณะในระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีจิตสาธารณะในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีจิตสาธารณะในระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีจิตสาธารณะในระดับต่ำมาก

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร

แหล่งข้อมูล

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนหรือนักศึกษา
2. ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนหรือนักศึกษา จำนวน 5 คน

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 รวมทั้งสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของ
นักศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินแนวทางพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร

1. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินแนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เป็นอาจารย์คณะครุศาสตร์ จำนวน 11 คน อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ จำนวน 1 คน และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 4 คน รวมจำนวน 16 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินแนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะ
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและแบบปลายเปิด โดยมี
เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์มากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์มาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์ปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์น้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งจดหมายขอความอนุเคราะห์การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินแนวทางการพัฒนา
จิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โดยผู้วิจัยจัดส่งทางไปรษณีย์ สำหรับ
อาจารย์ในคณะครุศาสตร์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง แนวทางมีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้/
มีความเป็นประโยชน์มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง แนวทางที่มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้/
มีความเป็นประโยชน์มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง แนวทางที่มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้/
มีความเป็นประโยชน์ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง แนวทางที่มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้/
มีความเป็นประโยชน์น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง แนวทางที่มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้/
มีความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร

1. จิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับสูง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านการยอมรับและปฏิบัติตามกฎกติกาทางสังคม ด้านความเอื้ออาทรและความสามัคคี ด้านความเสียสละเพื่อส่วนรวม ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น และด้านการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ตามลำดับ โดยผลการวิจัยแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีจิตสาธารณะด้านการยอมรับและปฏิบัติตามกฎกติกาทางสังคมโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับสูง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้าพเจ้าแต่งกายชุดนักศึกษาตามระเบียบเมื่อต้องเข้าเรียนหรือเข้าสอบ ข้าพเจ้าไม่นำสิ่งของที่เป็นของส่วนรวมหรือสาธารณสมบัติมาเป็นของตน และข้าพเจ้าใช้สาธารณสมบัติหรือทรัพย์สินที่เป็นของส่วนรวมด้วยความระมัดระวัง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้าพเจ้าไม่ใช้โทรศัพท์มือถือหรือเครื่องมือสื่อสารทุกประเภทเมื่อเข้าห้องเรียน

1.2 นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีจิตสาธารณะด้านความเอื้ออาทรและความสามัคคีโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับสูง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้าพเจ้าตระหนักดีว่าความเอื้ออาทรต่อบุคคลอื่น ทำให้ชีวิตเราอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เมื่อข้าพเจ้ากระทำสิ่งใด ข้าพเจ้าจะตระหนักอยู่เสมอว่าจะต้องไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และเมื่อข้าพเจ้าต้องทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าจะรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้าพเจ้าชอบทำงานกลุ่มหรือหมู่คณะ เพราะก่อให้เกิดความรักและสามัคคีกัน

1.3 นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีจิตสาธารณะด้านความเสียสละเพื่อส่วนรวมโดยภาพรวม อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับสูง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในการรักษา ดูแลสาธารณสมบัติ ข้าพเจ้าไม่มุ่งหวังผลตอบแทนใดๆที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น และข้าพเจ้ายินดีและพร้อมเสมอที่จะทำงานเพื่อสังคมหรือเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้าพเจ้าอาสาทำงานต่างๆ ให้กับหมู่คณะ

1.4 นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีจิตสาธารณะด้านการช่วยเหลือผู้อื่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับสูง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้าพเจ้าแบ่งปันสิ่งของให้กับเพื่อนๆ เมื่อเพื่อนๆต้องการ เมื่อเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ ข้าพเจ้าจะพร้อมและเต็มใจที่จะให้ความช่วยเหลือเสมอ และข้าพเจ้าให้คำแนะนำเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษารุ่นน้อง

หรือเพื่อนๆ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้าพเจ้าให้คำแนะนำเสมอเมื่อเห็นนักศึกษาคนอื่น ๆ แสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในการใช้ของส่วนรวมในมหาวิทยาลัย

1.5 นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีจิตสาธารณะด้านการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับสูง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรกได้แก่ ข้าพเจ้าตระหนักดีว่าทุกสิ่งในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ข้าพเจ้าเชื่อว่าทุกปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น มีวิธีการแก้ไขได้หากร่วมมือกัน และข้าพเจ้าสนใจปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในครอบครัว ชุมชนหรือสังคม สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้าพเจ้าพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมกับผู้อื่น

2. แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีดังนี้

2.1 จัดให้มีการบูรณาการจิตสาธารณะกับการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่เรียน รวมทั้งบูรณาการกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน

2.2 ส่งเสริมให้มีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่ทำโดยหมู่คณะทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อให้นักศึกษามีความใกล้ชิดสนิทสนม และมีความสามัคคีกัน

2.3 ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมตามวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน เช่น กิจกรรมพัฒนาชุมชน กิจกรรมพัฒนาสาธารณะประโยชน์ กิจกรรมอาสาพัฒนา กิจกรรมตามประเพณีทางศาสนา เทศกาลประจำปี กิจกรรมพัฒนาสิ่งแวดล้อม กิจกรรมรณรงค์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2.4 ส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนัก มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสังคมและรับผิดชอบต่อสังคม เช่น ร่วมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด รณรงค์งดการสูบบุหรี่ รณรงค์การลดใช้พลังงานไฟฟ้า รณรงค์การดูแล รักษาสุขภาพอนามัยของชุมชน รณรงค์การอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน เป็นต้น

2.5 จัดทำสมุดบันทึกความดีให้กับนักศึกษา โดยส่งเสริมให้นักศึกษำบันทึกการทำความดีเมื่อตนเองได้ทำให้กับบุคคลอื่น เพื่อน อาจารย์ คณะ มหาวิทยาลัย หรือชุมชน รวมทั้งจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

2.6 ส่งเสริมให้นักศึกษาในโปรแกรมวิชาต่างๆ ร่วมมือกับครูในสถานศึกษาให้บริการวิชาการแก่นักเรียนระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาด้วยการจัดกิจกรรมทางวิชาการต่างๆ เช่น การจัดค่ายวิชาการ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดติวพิเศษเพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนสำหรับการสอบในระดับต่างๆ เป็นต้น

2.7 จัดให้มีการบรรยายจากวิทยากรที่ปฏิบัติงานด้านจิตอาสาหรือจิตสาธารณะ

2.8 จัดให้มีการอภิปราย สัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับปัญหาสังคมโดยให้นักศึกษา ร่วมกันเสนอปัญหาสังคม รวมทั้งเสนอแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหานั้น

2.9 ส่งเสริมให้นักศึกษาเสนอหรือจัดกิจกรรมจิตสาธารณะโดยให้นักศึกษาวางแผนงาน ปฏิบัติงาน และประเมินผลงานด้วยตัวนักศึกษาเอง จากนั้นจึงให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

2.10 ส่งเสริมให้อาจารย์ร่วมกับนักศึกษาทำวิจัยชุมชน โดยเริ่มจากการร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหา แนวทางการแก้ปัญหา ประเมินผลการแก้ปัญหา และสรุปผลการแก้ปัญหา

2.11 ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และบุคลากรในคณะครุศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเป็นแบบอย่างการมีสำนึกจิตสาธารณะเท่าที่โอกาสอำนวย เช่น บริจาคสิ่งของให้กับผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ บริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ ใช้ทรัพยากรของมหาวิทยาลัยอย่างประหยัด ร่วมพัฒนามหาวิทยาลัย เป็นวิทยากรให้ความรู้กับหน่วยงานต่างๆ ในชุมชน เป็นต้น

2.12 จัดมีการยกย่องหรือมอบเกียรติบัตรแก่นักศึกษาที่ผลงานด้านจิตอาสา หรือเป็นบุคคลตัวอย่างด้านจิตอาสาในคณะครุศาสตร์

3. ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ในภาพรวม มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในระดับมากถึงมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏกำแพงเพชร อภิปรายผลได้ดังนี้

1. จิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ได้รับการปลูกฝังเกี่ยวกับจิตสาธารณะมาจากรอบคร่ำมาส่วนหนึ่ง รวมทั้งจากโปรแกรมวิชาต่างๆ คณะครุศาสตร์ และมหาวิทยาลัยได้จัดกิจกรรมทางสังคมหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง อาทิ กิจกรรมพัฒนามหาวิทยาลัย กิจกรรมการออกค่ายอาสาพัฒนา กิจกรรมการบริจาคสิ่งของให้กับผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ เป็นต้น ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของอ้อมใจ วงษ์มณฑา (2553) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชอบทำงานเป็นกลุ่มหรือหมู่คณะเพราะก่อให้เกิดความรักความสามัคคีกัน และจะแบ่งปันสิ่งของให้กับเพื่อนๆและรุ่นน้องที่มีฐานะยากจนหรือให้ความช่วยเหลือพวกเขาด้วยความเต็มใจ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นงลักษณ์ เขียนงาม และสมพร เมธีวัฒนากุล (2553) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธิดาชนก วงศ์พิทักษ์ (2556) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยจิตสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัย พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีพฤติกรรมจิตอาสาโดยรวมอยู่ในระดับสูง รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริสุข นาคะเสนีย์ และคนอื่นๆ (2557) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมจิตสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของจิตสาธารณะสูงกว่าด้านอื่นๆ คือด้านการยอมรับและปฏิบัติตามกฎกติกาทางสังคม และด้านความเอื้ออาทรและความสามัคคี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ส่วนใหญ่ได้รับการปลูกฝังจากคณะและมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมากกว่ารายการอื่นๆ คือ ข้าพเจ้าแต่งกายชุดนักศึกษาตามระเบียบเมื่อต้องเข้าเรียนหรือเข้าสอบ ส่วนด้านความเอื้ออาทรและความสามัคคีนั้นเป็นเพราะว่า นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของคณะไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการรับน้องใหม่ กิจกรรมวันไหว้ครู กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมทางสังคม และกิจกรรมตามประเพณีสำคัญต่างๆ จึงทำให้นักศึกษามีความใกล้ชิด สนิทสนม และมีความสามัคคีกัน นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งอาจารย์ส่วนใหญ่มีการมอบหมายงานให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่มด้วย

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ คือ ด้านการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับเรื่องการเรียนและกิจกรรมในมหาวิทยาลัย จึงมีโอกาสน้อยในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม ชุมชนหรือสังคม รวมทั้งการติดตามข่าวสารทางสังคมผ่านสื่อต่างๆ

2. แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ประกอบด้วย 1) จัดให้มีการบูรณาการ จิตสาธารณะกับการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ รวมทั้งบูรณาการกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน 2) ส่งเสริมให้มีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่ทำโดยหมู่คณะทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย 3) ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมตามวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน 4) ส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสังคม และรับผิดชอบต่อสังคม 5) จัดทำสมุดบันทึกความดีให้กับนักศึกษา 6) ส่งเสริมให้นักศึกษาในโปรแกรมวิชาต่างๆ ร่วมมือกับครูในสถานศึกษาให้บริการวิชาการแก่นักเรียนระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาด้วยการจัดกิจกรรมทางวิชาการต่างๆ 7) จัดให้มีการบรรยายจากวิทยากรที่ปฏิบัติงานด้านจิตอาสาหรือจิตสาธารณะ 8) จัดให้มีการอภิปราย สัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับปัญหาสังคม 9) ส่งเสริมให้นักศึกษาเสนอหรือจัดกิจกรรมจิตสาธารณะ 10) ส่งเสริมให้อาจารย์ร่วมกับนักศึกษาทำวิจัยชุมชนเพื่อแก้ปัญหาชุมชน และ 11) ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และบุคลากรในคณะครุศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเป็นแบบอย่างการมีสำนึกจิตสาธารณะเท่าที่โอกาสอำนวย 12) จัดมีการยกย่องหรือมอบเกียรติบัตรแก่นักศึกษาที่ผลงานด้านจิตอาสา หรือเป็นบุคคลตัวอย่างด้านจิตอาสาในคณะครุศาสตร์

แนวทางพัฒนาจิตสาธารณะ แนวทางที่ 11) ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และบุคลากรในคณะครุศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเป็นแบบอย่างการมีสำนึกจิตสาธารณะเท่าที่โอกาสอำนวย เช่น บริจาคสิ่งของให้กับผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ บริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณะประโยชน์ ใช้ทรัพยากรของมหาวิทยาลัยอย่างประหยัด ร่วมพัฒนามหาวิทยาลัย เป็นวิทยากรให้ความรู้กับหน่วยงานต่างๆ ในชุมชน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของทวนทอง เขาวงกิตพิงค์ (2558, หน้า 62) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาจิตสาธารณะของเยาวชนในสถานศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชรและตาก พบว่า แนวทางหนึ่งในการพัฒนาจิตสาธารณะของเยาวชนคือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาตระหนักในความสำคัญของจิตสาธารณะ และประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน เพื่อเป็นแรงบันดาลใจที่จะให้เยาวชนทำความดีและมีจิตสาธารณะต่อไป นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริรัฐ กัญจนโพธิ์ (2558, หน้า 139) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยได้สังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับเสริมสร้างคุณลักษณะจิตสาธารณะให้กับนักเรียน พบว่า แนวคิด ทฤษฎี และวิธีการที่ใช้ในการเสริมสร้างคุณลักษณะจิตสาธารณะให้กับนักเรียนส่วนมากจะให้นักเรียนเรียนรู้จากการสังเกตต้นแบบให้นักเรียนได้สังเกตตัวแบบจิตสาธารณะให้นักเรียนรับรู้ใส่ใจลักษณะสำคัญของตัวแบบจิตสาธารณะ

สำหรับแนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะทั้ง 12 แนวทางน่าจะช่วยพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาได้ในทั้ง 5 ด้านคือ ด้านการยอมรับและปฏิบัติตามกฎกติกาทางสังคม ด้านความเอื้ออาทรและความสามัคคี ด้านความเสียสละเพื่อส่วนรวม ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น และด้านการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจิตสาธารณะ รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์ในการพัฒนานักศึกษา นอกจากนี้ยังได้วิเคราะห์จากผลการศึกษาด้านจิตสาธารณะของนักศึกษาในชั้นตอนที่ 1 ด้วย เช่น จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ จึงได้มีแนวทางที่ 4) ส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสังคม และรับผิดชอบต่อสังคม แนวทางที่ 7) จัดให้มีการบรรยายจากวิทยากรที่ปฏิบัติงานด้านจิตอาสาหรือจิตสาธารณะ แนวทางที่ 8) จัดให้มีการอภิปราย สัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับปัญหาสังคม แนวทางที่ 9) ส่งเสริมให้นักศึกษาเสนอ

หรือจัดกิจกรรมจิตสาธารณะ และแนวทางที่ 10) ส่งเสริมให้อาจารย์ร่วมกับนักศึกษาทำวิจัยชุมชนเพื่อแก้ปัญหาชุมชน เพื่อช่วยพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาให้สูงขึ้น นอกจากนี้แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาก็สอดคล้องกับคุณลักษณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่คณะกำหนดไว้ดังนี้ “อ่อนน้อม เสียสละ ซื่อสัตย์ อุดม อุตสาหะในทำงาน รอบรู้วิชาการ เชี่ยวชาญวิชาชีพ” รวมทั้งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร คือ “เป็นแหล่งความรู้ทางการศึกษา บูรณาการและพัฒนางองค์ความรู้เพื่อให้บัณฑิตครุมีคุณธรรม รักวิชาชีพ”

3. ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาที่มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุดมีแนวทางเดียวคือ แนวทางที่ 3) ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมตามวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน เช่น กิจกรรมพัฒนาชุมชน กิจกรรมพัฒนาสาธารณประโยชน์ กิจกรรมอาสาพัฒนา กิจกรรมตามประเพณีทางศาสนา เทศกาลประจำปี กิจกรรมพัฒนาสิ่งแวดล้อม กิจกรรมรณรงค์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในท้องถิ่นและอยู่ใกล้ชิดกับชุมชน ได้ส่งเสริมให้นักศึกษาทุกระดับชั้นปีเข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

สำหรับแนวทางที่มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ คือ แนวทางที่ 7) จัดให้มีการบรรยายจากวิทยากรที่ปฏิบัติงานด้านจิตอาสาหรือจิตสาธารณะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดให้มีการบรรยายจากวิทยากรเพียงอย่างเดียว โดยไม่ให้นักศึกษามีโอกาสอภิปราย ฝึกปฏิบัติหรือลงมือปฏิบัติจริง จึงอาจทำให้นักศึกษาได้แต่เพียงตระหนักถึงความมีจิตสาธารณะ แต่อาจไม่ทำให้มีจิตสาธารณะสูงมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. คณะครุศาสตร์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมหาวิทยาลัยสามารถนำแนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะที่ได้จากการวิจัยครั้งต่อไปใช้ในการพัฒนานักศึกษา โดยเฉพาะด้านการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม

2. อาจารย์ผู้สอนอาจปลูกฝังให้นักศึกษามีสำนึกจิตสาธารณะด้วยการสอดแทรกในการสอนในรายวิชาต่างๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลถึงการมีสำนึกจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักศึกษาจำแนกตามโปรแกรมวิชา และระดับชั้นปี
3. ควรศึกษาผลของการบูรณาการจิตสาธารณะกับการเรียนการสอนและการบริการทางวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

โกวิท พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นว่าด้วยทฤษฎี แนวคิด และหลักการ. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). พิษณุโลก : วี พรินท์ (1991).

ธิดาชนก วงศ์พิทักษ์. (2556). ปัจจัยจิตสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์โรดม. ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์โรดม.

- ทวนทอง เขาวงกตพิงศ์. (2558). รูปแบบการพัฒนาจิตสาธารณะของเยาวชนในสถานศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชรและตาก. **สักทอง : วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 21(3), 54-68.
- นงลักษณ์ เขียนงาม และสมพร เมธีวัฒนากุล. (2553). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัย. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา**, 5(1), 101-108.
- พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2560-2564**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- ศิริสุข นาคะเสนีย์ และคนอื่นๆ. (2557). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- สิริรัฐ กาญจนโพธิ์, ไชยรัตน์ ปรานี และสิริพร มาณาวงษ์. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. **สักทอง : วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 21(2), 127-144.
- อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. ปัตตานี : สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.